

ชื่อภาคินพนธ์	: ศักยภาพชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยภูลังกา ตำบลผาซำน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา
ชื่อผู้เขียน	: นายสถาพร ทองแดง
ชื่อปริญญา	: ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา	: 2547

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพของชุมชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์คอยภูลังกา ตำบลผาซำน้อย อำเภอปง จังหวัดพะเยา มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) เพื่อศึกษาถึงศักยภาพของชุมชนที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ให้เกิดความยั่งยืน

วิธีการศึกษาใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key-informant) จำนวน 16 คน จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้นำ 2) กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐในพื้นที่ตำบลผาซำน้อย 3) กลุ่มผู้ประกอบการภาคเอกชนในจังหวัดพะเยา และได้มาวิเคราะห์โดยแยกหมวดหมู่ทำการวิเคราะห์ควมคู่บริบท โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ในรูปของร้อยละ (Percentage) มาประกอบในการวิเคราะห์หาข้อสรุป

ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีศักยภาพด้านความพร้อมของพื้นที่ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ค่อนข้างมาก เนื่องจากมีความพร้อมของทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ความพร้อมของคนในชุมชนค่อนข้างมาก เนื่องจากคนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ยอมรับนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและมีการรับรู้ข่าวสารข้อมูลจากการประชุม อบรมและศึกษาดูงาน การจัดองค์กรและการบริหารจัดการมีศักยภาพค่อนข้างน้อย เนื่องจากโครงสร้างองค์กรมีประสิทธิภาพน้อย มีการควบคุมกฎระเบียบและข้อปฏิบัติค่อนข้างน้อย การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก การจัดการให้การศึกษาและสร้างจิตสำนึกมีน้อย การจัดการโครงสร้างพื้นฐานและการบริการค่อนข้างมาก การจัดการด้านการตลาดมีน้อยและการจัดการด้านการลงทุนค่อนข้างน้อย ศักยภาพด้านการมีส่วนร่วม

ของชุมชนมีน้อย เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการประชุมและช่วยเหลือแรงงานค่อนข้างมาก ร่วมเสนอความคิดเห็นในที่ประชุม และการรักษาปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติปานกลาง การร่วมลงทุนในกิจกรรมร่วมวางแผน ร่วมกำหนดระเบียบและร่วมประเมินผลกิจกรรมมีน้อย ศักยภาพด้านการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน พบว่ามีปานกลาง เนื่องจากการสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุด การพัฒนาศักยภาพชุมชนด้านอาชีพ การบริหารจัดการและการสนับสนุนเงินทุนมีปานกลาง การสนับสนุนด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดมีน้อย

ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ พบว่าโครงสร้างองค์กรในการบริหารจัดการมีประสิทธิภาพน้อย คนในชุมชนขาดความรู้ความชำนาญในการบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยว คนในชุมชนมีส่วนร่วมน้อยและการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนขาดการประสานงานและการวางแผนแบบมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยภูลังกา ดังนี้ ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร โดยไม่ยึดติดกับระบบผู้ทำเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมที่จะทำงานมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ควรมีการพัฒนาศักยภาพของชุมชนด้านการจัดการธุรกิจท่องเที่ยว ควรส่งเสริมการเชื่อมโยงเครือข่ายการท่องเที่ยวระหว่างชุมชนในจังหวัดใกล้เคียง

ABSTRACT

TE159779

Title of Research Paper : Potential of the Community in Eco-tourism Development
in Doi Phulangka, Tambon Phachangnoi, Pong District,
Phayao Province

Author : Mr. Sathaporn Thongdang

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2004

The two objectives of the study were 1) to find out the potential of the community in eco-tourism development, and 2) to identify the problems and find some appropriate was for sustainable eco-tourism development.

The data were collected from related documents and by in-depth interview of 16 key informants who were involved with eco-tourism development. The key informants were divided into 3 groups : 1) a leader group, 2) a group of government officials working in Tambon Phachangnoi, and 3) a group of private entrepreneurs in Phayao Province. The data were categorized and analyzed, together with the context. The descriptive statistic, i.e., percentage, was used to describe the data.

It was found that the community was ready to develop eco-tourism at a rather high level because of the neediness of natural resources, infra-structure and facilities, including local people themselves. Most of the community people had a knowledge and understanding of eco-tourism. They accepted the government policy in tourism promotion and got information from meetings, training courses and study tours. However, potential for organizational management was rather low because the organizational structure was effective at a low level. The control of rules and regulation was rather low. But the management of tourist attractions and the environment was effective at a rather high level. Educational management was found to be effective at a low level Management of infra-structure and service was effective at a rather high level. Marketing management was little and investment management was rather little. People's participation was rather low. People participated in the meeting and helping

labor at a rather high level. They expressed their opinions in the meeting and followed the rules and regulations at a moderate level. They joined the investment in activities, planning, setting rules and regulations, and evaluating the activities at a low level. The public and private organizations gave support at a moderate level. Most support was concerned with infra-structure, facilities and development of tourist attractions. Occupational development capital management and support was moderate. Support in public relations and marketing was low.

Problems and obstacles to eco-tourism development. The organizational structure was effectively at a low level. People in the community lacked knowledge and skills in managing tourists business. They participated at a low level. There was lack of coordination and participatory planning between public and private organizations.

It was recommended that the organizational structure should be revised and not strict to any system. People with a good knowledge and skills in tourist business who are ready to participate in management should be welcome. The potential of the community in eco-tourism should be development. A tourism network should be established to link with nearby provinces.